

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

1. CONFERÈNCIES

VIURE ALS POBLES AL TOMBANT DEL SEGLE. LA CULTURA DEL VI

Aquest curs, hem realitzat el cicle de conferències fora de l'època tradicional. Del mes de novembre hem passat al mes de febrer de 2001, fent un temps d'espera per poder utilitzar les magnífiques instal·lacions de la nova sala d'actes del Casal de Vila-rodona. El tema tractat ha estat *La cultura del vi*, intentant mostrar què ha estat, i el paper que representa actualment el vi en la societat actual, des de diversos punts de vista: l'històric, el comercial, el de la restauració i el del productor. Per a fer-ho, hem comptat amb la col·laboració de la Cooperativa Agrícola i Caixa Agrària de Vila-rodona i la col·laboració del Casal de Vila-rodona.

Estructura del cicle:

2 de febrer. Aspectes històrics de la viticultura. Albert Mas, de la Facultat d'Enologia de la Universitat Rovira i Virgili.

9 de febrer. La comercialització del vi. Joan Farreras, enginyer agrònom, màster en direcció i administració d'empreses per ESADE, màster en viticultura i enologia.

16 de febrer. Les denominacions d'origen. Domingo Valiente, president de l'INCAVI.

23 de febrer. Taula rodona: Present i futur del vi. Anton Solé, president de la DO de Tarragona; Jordi Peix, coautor del llibre blanc del DARP; Agustí García, restaurador i Enric Vives, productor de la Cooperativa de Vila-rodona, Joan Rabadà, enòleg de la Cooperativa de Vila-rodona. Moderador: Pau Ramon Cabanes, gerent de la Cooperativa Agrícola de Vila-rodona.



□ Els participants i acompanyants a la marxa a peu a Montserrat. 9 d'abril de 2000



□ Cantant a la plaça de Montserrat, després de la caminada. 9 d'abril de 2000

2. EXCURSIONISME

MARXA A PEU A MONTSERRAT

7, 8 i 9 d'abril de 2000. Al llarg de 3 dies vam recórrer, per una ruta diferent a la de tres anys abans, el camí que porta a Montserrat; des de l'Alt Camp cap a l'Anoia, fins arribar al monestir pel Bruc. Per agafar la forma i conèixer la ruta, s'han fet diverses sortides al llarg de l'hivern 1999-2000. Un centenar de persones ens vam reunir a Montserrat.

SOPAR I LLIURAMENT DE PREMIS DEL I CONCURS FOTOGRÀFIC

10 de juny. Sopar commemoratiu de la marxa a Montserrat. Es distribueix la narració que com cada any ha realitzat en Joaquim Pellejà sobre la ruta que realitzem. A més, aquest any hem de destacar l'organització i lliurament de premis del I Concurs fotogràfic sobre la marxa a peu, amb fotografies realitzades per diversos participants en la ruta a Montserrat.



❑ Sopar commemoratiu de la marxa a peu. 10 de juny de 2000

APLEC DE SANT MARC

30 d'abril. Excursió a l'ermita de Sant Marc. Sortida des de la masia de cal Magí Vidal, i arribada acompanyant la imatge fins a l'ermita. Posterior dinar popular amb la gent del Pla de Manlleu i la Juncosa.

EXCURSIÓ AL CONGOST DE MONT-REBEI

30 de juliol de 2000. Excursió al congost de Mont-rebei, ubicat entre la Noguera i el Pallars Jussà. Sortida en cotxes des de Vila-rodona fins a Corsà, fent la ruta pel congost. Dinar a Pont de Montanyana.

SORTIDES A PEU

En aquests primers mesos de l'any 2001 s'han fet diverses sortides a peu:

14 de gener: un tomb pel Jordà

25 de febrer: d'Esblada a Formigosa

4 de març: de Cabra al Cogulló

11 de març: del Catllar al Mèdol

3. EDICIONS

LA RESCLOSA

Per Sant Jordi de 2000 s'ha presentat el número 4 de *La Resclosa*, miscel·lània d'estudis del Centre d'Estudis del Gaià. La presentació anà a càrrec de Manel M. Fuentes, historiador i director de l'Arxiu Arxidiocesà de Tarragona.



□ Presentació de
La Resclosa-4.
28 d'abril de 2000



□ Presentació
de *La Resclosa*
a Vilabella.
2 de juny de 2000

Sumari

1. *El canvi climàtic entre el record històric, la hipòtesi científica i els mitjans de comunicació.* David Rabadà i Vives

2. *La fauna de l'Alt Camp a finals del mil·lenni.* David Rabadà i Vives

3. *Els fulls de llibreta d'en Ramon Monragull (1897-1914).* Josep Santesmases i Ollé

4. *El llinatge dels Cervelló.* Júlia Miquel

5. *La resposta de l'Ajuntament de Rodonyà al qüestionari de Francisco de Zamora (1790).* Isidre Pastor i Batalla

6. *L'escola a l'inici de guerra a poblacions del mig Gaià: Bràfim, Vilabella i Vila-rodona.* Antoni Gavalvà i Torrents i Jordi Gavalvà i Batalla

Memòria d'activitats

La Resclosa també fou presentada a Vilabella, el divendres 8 de juny de 2000.

LA VALL DEL GAIÀ AL PRIMER TERÇ DEL SEGLE XX

Amb motiu de l'exposició de fotografies de Francesc Blasi i Vallespinosa, que es va presentar el dia 28 d'octubre, se'n va editar un llibre amb les 65 fotografies de l'exposició, juntament amb diversos articles que ajuden a situar l'època. El llibre ha estat editat amb la col·laboració del Centre Excursionista de Catalunya, i és el primer número de la col·lecció Montagut.

Textos de Jaume Aguadé, Carles Artigal, Manel M. Fuentes, Salvador Palau (El Galo), Josep Santesmases, Dolors Saumell i Pilar Vives.

4. EXPOSICIONS

LA VALL DEL GAIÀ AL PRIMER TERÇ DEL SEGLE XX. FOTOGRAFIES DE FRANCESC BLASI I VALLESPINOSA

Recull de 65 fotografies del vallenc Francesc Blasi i Vallespinosa, on es mostren imatges dels pobles de la vall del Gaià, durant el primer terç del segle XX. Muntatge del CEG amb la col·laboració del Centre Excursionista de Catalunya que és el dipositari dels negatius.

Inauguració a Vila-rodona: 28 d'octubre, Sala d'Exposicions del CEG. Parlaments a càrrec d'Enric Nosàs, president del Centre Excursionista de Catalunya, i de Jesús Escoda, president del Consell Comarcal de l'Alt Camp.

L'exposició ha visitat ja diversos pobles de la vall del Gaià:

Santes Creus. Fira de Santa Llúcia: del 9 de desembre al 15 de desembre de 2000.

Santa Coloma de Queralt: del 23 de desembre de 2000 fins al 27 de gener de 2001.

Vespella de Gaià: del 27 de gener de 2001 al 17 de febrer de 2001.

Durant els propers mesos s'exposarà a Torredembarra, Ardenya, la Riera de Gaià, Tarragona, Barcelona i el Catllar.



□ Inauguració de l'exposició "La Vall del Gaià al primer terç del segle XX. Fotografies de Francesc Blasi i Vallespinosa". 28 d'octubre de 2000



5. COORDINADORA DE CENTRES D'ESTUDIS DE PARLA CATALANA

El dia 2 de desembre va celebrar-se a la sala Pere Coromines de l'Institut d'Estudis Catalans, a Barcelona, l'assemblea ordinària de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana (CCEPC), en el decurs de la qual va ser-ne elegit president Josep Santesmes i Ollé, en representació del CEG, que durant l'any anterior ocupà la secretaria. La CCEPC, que la formen uns 60 centres d'estudis d'arreu dels Països Catalans, actualment té la seu social a l'Institut d'Estudis Catalans.

6. PROJECTE D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA A SANTA PERPÈTUA DE GAIÀ

El dia 12 de març de 2001 va ser presentat al president del Consell Comarcal de la Conca de Barberà i alcalde de Santa Coloma de Queralt, Josep M. Riba, un projecte d'intervenció arqueològica a la torre del castell de Santa Perpètua de Gaià, per tal de deturar-ne la perillosa degradació que s'observa en el forat d'entrada. El projecte ha estat elaborat pels arqueòlegs, membres de la junta directiva del CEG, Marina Miquel i Isidre Pastor.

PUBLICACIONS DEL CENTRE D'ESTUDIS DEL GAIÀ

1. *El Cooperativisme agrari a Vila-rodona. Un exemple d'estructuració econòmica, social i política en la Catalunya vitivinícola.* Josep Santesmases i Ollé. 1996.

LA RESCLOSA

1 (1997)

- El bosc i l'aigua al Camp de Tarragona.* David Rabadà i Vives.
- Mossèn Josep Galofré i Saperas (1902-1985).* Josep Galofré i Vilagut.
- Ipsa Marcha Extrema. Les terres del Gaià als segles X-XI.* Marina Miquel i Vives.
- El Domini del grup familiar dels Lotger a Rodonyà en els segles XII i XIII.* Isidre Pastor i Batalla.
- Projectes de Ferrocarrils frustrats. El Transversal del Principat de Catalunya i el Ferrocarril Tarragona-Valls-Cervera-Ponts.* Josep Santesmases i Ollé
- Apunts de la repressió franquista a Vila-rodona.* Antoni Gavaldà i Torrents

2 (1998)

- Els fets de Vila-rodona. Juliol de 1936.* Josep Mañé i Gavaldà
- Aportació a l'inventari de les esteles del Gaià: peces del Pont d'Armentera i Querol.* Joan Menchon i Bes
- El mas Garrofet: un exemple d'evolució arquitectònica.* Marina Miquel i Vives
- Família i poder a Vilardida. Una aproximació a l'estament senyorial.* Isidre Pastor i Batalla.
- El Trienni Liberal a Vila-rodona i a l'Alt Camp.* Ramon Arnabat.
- L'església de Vila-rodona durant la guerra i els primers temps de la postguerra: la pròpia versió dels fets.* Josep Santesmases i Ollé.

3 (1999)

- *Comentari i transcripció de l'índex de documents del manual notarial de fra Bernardí Tous (1575-1586).* Joana Virgili i Gasol.
- *El castell-palau de Rodonyà a través dels inventaris post mortem de la família Tamarit. Segles XVII-XVIII.* Isidre Pastor i Batalla.
- *Vila-rodona a finals del segle XVIII segons les respostes al qüestionari de Francisco de Zamora.* Ramon Arnabat.
- *El món de la gralla a Vila-rodona.* Xavier Bayer.
- *Les parròquies de Selma, l'Albà, el Montmell, Rodonyà, Montferri i Salomó: abans, durant i després de la guerra.* Josep Santesmases i Ollé.

4 (2000)

-*El canvi climàtic entre el record històric, la hipòtesi científica i els mitjans de comunicació*. David Rabadà i Vives

-*La fauna de l'Alt Camp a finals del mil·lenni*. David Rabadà i Vives

-*Els fulls de llibreta d'en Ramon Monragull (1897-1914)*. Josep Santesmases i Ollé

-*El llinatge dels Cervelló*. Júlia Miquel

-*La resposta de l'Ajuntament de Rodonyà al qüestionari de Francisco de Zamora (1790)*. Isidre Pastor i Batalla

-*L'escola a l'inici de guerra a poblacions del mig Gaià: Bràfim, Vilabella i Vila-rodona*. Antoni Gavaldà i Torrents i Jordi Gavaldà i Batalla.

COL·LECCIÓ MONTAGUT

1. *LA VALL DEL GAIÀ AL PRIMER TERÇ DEL SEGLE XX. FOTOGRAFIES DE FRANCESC BLASI I VALLESPINOSA*.

-*Visió històric, crítica i retrospectiva de l'Alt Gaià*. Salvador Palau i Rafecas "el Galo"

-*L'església i les terres del Gaià: entre tres bisbats*. Jaume Agudé i Sordé.

-*La parròquia de Sant Jaume de Montagut*. Manel M. Fuentes i Gasó.

-*El municipi d'Aiguamúrcia: pagesia i monestir de Santes Creus*. Carles Artigal.

-*La parròquia del Montmell en el primer terç del segle XX*. Pilar Vives i Vives – Dolors Saumell i Calaf.

-*Vila-rodona, entre la política i el cooperativisme agrari*. Josep Santesmases i Ollé.

-*Vilardida en el primer terç del segle XX*. Dolors Saumell i Calaf.

-*El Catllar, la Riera de Gaià i Vespella de Gaià: dues dècades intenses (1920 i 1930)*. Manel M. Fuentes i Gasó.

ALTRES PUBLICACIONS

Els castells del Gaià. Marina Miquel, Josep Santesmases, Dolors Saumell. 1999. Coedició de Cossetània Edicions, Institut d'Estudis Vallencs i Centre d'Estudis del Gaià.